

Hur förstår du den här bibelversen?

Hälsningar från "världens ände"!

I juli 2004 fick **nentserna** sin första bibelbok, *Lukas-evangeliet*! Här vill vi berätta lite om detta folk och om översättningsarbetet på nentsiska.

I våras råkade vår koreanska medarbetare Eunsub ut för en snöskoterolycka när hon var på tundran i norra Sibirien för att testa översättningen av Markusevangeliet på nentsiska. Efter tre och en halv månads vård i Korea är hon nu tillbaka i Salechard, huvudort i Jamalo-Nenetsien. "Jag är så glad över att vara tillbaka", skriver hon. "Det är underbart att få se det som sker här i Jamal – vilket betyder "världens ände" på nentsiska".

"Så här mitt i sommaren känns det underligt att tänka tillbaka på de snöiga dagarna i mars, när jag åkte till tundran vid Biljarsk. Jag hade längtat efter att få uppleva livet på tundran för att försöka förstå nentsernas kultur

och språk bättre. Min vän Tasja hade bjudit in mig till sina släktingars vinterviste. På vägen till Biljarsk fastnade vår bil i snön tre gånger och jag flög ur sätet minst tio gånger! Medan Tolik och Dima, pastorn och evangelisten från kyrkan, grävde fram bilen ur snön, njöt jag av ett smaragdgrönt norrsken, som spelade som en orkester på den mörka himlen.

Nentsiskt vinterliv

Väl ute på tundran fick jag uppleva äkta nentsiskt vinterliv – att hugga ved, hugga isblock till dricksvatten, sy nentsiska traditionella skinnkläder, äta fryst renkött och åka släde efter renarna.

Jag väntade med testningen av Markusevangeliet tills nentserna kom tillbaka till Biljarsk från tundran, efter-

som jag visste hur upptagna de är med allt slags arbete där ute. Deras gensvar var mer aktivt än förra sommaren, och de hade fler förslag till ändringar, vilket jag var mycket tacksam för.

Hur skulle jag kunna leva utan att tro på Gud?

Det var mycket som var intressant och spännande, men det var ändå människorna som grep mig mest. Tasja och hennes syster Nadja hade sina kåtor bredvid varandra och de två familjerna samlades på kvällarna för att lyssna till kassetinspelningen av "Berättelser om Jesus*". Och på söndagen samlades vi till en familjegudstjänst, där vi läste ur "Berättelser om Jesus" och sjöng kristna nentsiska sånger. Nadjas man hade många frågor om Bibeln. När jag frågade om han trodde på Gud, svarade han: "hur skulle jag kunna leva utan att tro på Gud?"

*) "Berättelser om Jesus" är ett illustrerat häfte som IFB publicerade på nentsiska 2003.

Reste i timmar för att få "Berättelser om Jesus"

Innan jag reste till Biljarsk, träffade jag två kvinnor i vår nentsiska kyrka i Salechard. De kom från byn Sjutji, och jag gav dem två exemplar av boken "Berättelser om Jesus" tillsammans med kassetband. Senare fick jag höra att kvinnorna hade samlat alla sina grannar för att lyssna

Vi lyssnar på *Berättelser om Jesus!*

på bandet och läsa boken tillsammans. När Tasjas yngre syster, Masja, fick höra att jag skulle komma till Biljarsk, reste hon flera timmar i sin släde bara för att få "Berättelser om Jesus". När hon fick se mig kramade hon mig och hoppade av glädje. Hon köpte en bandspelare samma dag och återvände glad och nöjd till tundran.

Lukas på nentsiska äntligen tryckt!

Efter lång väntan är Lukasevangeliet på nentsiska äntligen tryckt! Det är nentsernas första bibelbok! Vi tackar Gud för boken, som är vackert tryckt och har kartor och ordförklaringar på slutet. Den kommer att bli till stor hjälp för nentserna, både för dem som bor på tundran och dem som bor i byarna.

Översättaren Anna, som hittills har arbetat mycket sakt, fick ny inspiration efter publiceringen av Lukasevangeliet. Hon är nu beredd att fortsätta arbeta på Markus. Be om fysisk hälsa och andligt beskydd när vi arbetar vidare tillsammans."

*Eunsub Song
(översättning
Barbro Lindström)*

Nentserna har snö 260 dagar om året

Fakta om nentserna

Antal:	ca 40.000
Språk:	Nentsiska
Språkgrupp:	Samojedisk
Område:	Nordvästra Sibirien: Jamalo-Nenetsien i Tjumen-regionen, med huvudort Salechard, och Nenetsien i Archangelsk-regionen, med huvudort Narjan-Mar. Även Kolahalvön.
Religion:	Ortodox kristendom med starkt animistiskt inflytande. Ett växande antal evangeliskt kristna.
Bibeln:	Delar av Lukasevangeliet (1995) Boken "Berättelser om Jesus", även inspelad på kassett (2003) Lukasevangeliet (2004)

"Vyssan lull..."

"Verkliga människor"

Ordet "nenets" betyder "verklig människa". Nentserna är det största av de samojediska folken. De bor i polarområdet i nordöstra Europa och nordvästra Sibirien, från Kaninhalvön vid Vita havet till Jenisejs delta. Det finns också nentser på öarna i Arktiska oceanen och på Kolahalvön. Deras område, som ligger i permafrostzonen, består av tundra och skog, talrika floder och enorma sumpmarker. Klimatförhållandena är svåra, med snö upp till 260 dagar om året. Temperaturen kan falla till under minus 50 grader på vintern.

Nentsernas huvudnäring är renskötsel. Många lever fortfarande som nomader. Sedan urminnes tider har nentsernas nomadliv varit knutet till renarnas behov av betesmarker och de har anpassat sitt liv till tundran. Re-

narna förser nentserna med kött till föda och skinn till kläder och tält, men jakt och fiske bidrar också till deras näring. På senare tid har kemiska industrier och oljeutsläpp förorsakat stor miljöförstöring i nentsernas område. Alkoholismen är starkt utbredd.

Många olika ord för snö

Nentsiska språket är nära besläktat med nganasanska och entsiska. På grund av att folket lever så utspritt, talas ett stort antal dialekter. Språket är särskilt rikt när det gäller att beskriva naturen (det finns t ex många olika ord för snö) och väderförhållanden. Likaså finns det ett överflöd av ord som gäller renskötsel, jakt och fiske.

Flera grupper kristna nentser

Kristendomen nådde nentserna på 1800-talet genom Ryska Ortodoxa kyrkans missionärer och stora dopförrättningar hölls. Men nentserna höll ändå fast vid många hedniska seder och bruk.

Det finns nu flera grupper evangeliskt kristna nentser, som använder de publicerade bibeltexterna i sina gudstjänster, och som ser fram emot att få sitt första Nya testamente.

Barnen på tundran lär sig läsa nentsiska redan från början

Översättningen fortsätter

Översättningen av Nya testamentet till nentsiska, som sker i samarbete med Wycliffe/SIL, tog ny fart 2001, då tre exegetiska textgranskare flyttade till området. Förutom dem består teamet av en översättare, en översättningskonsult och en samordnare. Till skillnad från

Lukasevangeliet, som är översatt av en nentsisk språkvetare i St Petersburg, utförs översättningen av Markus-evangeliet av nentser som lever sitt traditionella liv på plats och av textgranskare som har lärt sig språket. Det borgar för en bättre förståelse av texten, men hittills har arbetet gått mycket långsamt. Ett angeläget böneämne är att hitta ytterligare en översättare till teamet.

Månadens projekt

Att få Nya testamentet på sitt språk ger inte bara andlig välsignelse till ett folk, utan visar också att deras språk är viktigt och värt att användas. Stöd den pågående översättningen på nentsiska med din gåva till månadens projekt!

Under juni – augusti 2004 har IFB tryckt

Nentsiska Lukasevangeliet	2 650
Ryska Jesus Barnens Vän (omtryckning)	40 150

Just nu trycks: Nya testamentet på ossetiska och en bok med Johannesevangeliet, 1-3 Johannes brev och Uppenbarelseboken på chakassiska.

Behöver du Bibeln på något annat språk?

Besök IFBs hemsida www.ifb.nu, klicka på Lager och leta bland Biblar, evangelier och barnbiblar på 70 språk!

Institutet för Bibelöversättning

Institutet för Bibelöversättning grundades i Stockholm år 1973 med huvuduppgiften att publicera Biblar "för icke-slaviska folk i slaviska länder", av vilka Sovjetunionen var det största. Där talas omkring 130 helt skilda språk. Sedan dess har vi arbetat med bibelöversättning på närmare 80 "sovjetiska" språk. Vi har tryckt Bibeln eller delar av den på mer än 60 språk, bl a första Bibeln på moldaviska och tadjikiska, Bibeln på georgiska, samt Nya Testamentet på adygeiska, altajiska, azerbajdjanska, balkariska, kabardinska, kalmuckiska, kirgiziska, komi, kurmanji-kurdiska, mariska, olonets-karelska, ossetiska, tatariska, turkmeniska, tuvinska, uzbekiska och udmurtiska. Alla folk i världen skall ha tillgång till Bibeln på sitt eget språk.

Institutet för Bibelöversättning

Box 20100, 10460 Stockholm
Tel. 08-722 23 40, Fax 08-722 23 45
e-post info@IBTnet.org
Postgiro 90 03 03-9

Raamatunkäännösintuutti

Pl. 272, FI-00531 Helsinki, Finland
Tel. 09-774 43 50, Fax 09-739 795
e-post info.fin@IBTnet.org
Meritabanken 206518-17911

Nyheter från

Institutet för Bibelöversättning

är gratis och utkommer 4 gånger per år
Redaktör: Barbro Lindström
Tel 08-722 23 40